

CORVINA

A MAGYAR KÖNYVKERESKEDŐK EGYLETÉNEK KÖZLÖNYE.

A „MAGYAR KÖNYVÉSZET“ című havi melléklettel.

A «CORVINA» szerkesztőségének szánt kéziratok Wiesner Jakabszerkesztőhöz (Budapest, II., Oszlop-u. 4.) küldendők.

Megjelenik minden hó 10., 20. és 30-án.
Az egylet tagjai ingyen kapják.
Előfizetési ára egész évre 16 korona.

HIRDETÉSEK ÁRA: 3 hasábos nonpareille soronkint tagoknak 6 fillér, nemtagoknak 10 fillér.

Hirdetmény.

Az 1907. november 10-én megtartott közgyűlés az évi tagdíjat 22 koronára emelte fel.

Az évi tagdíj két 11 koronás részletben is fizethető. Az első részlet (esetleg az egész évi tagdíj) január hóban fizetendő, a második részlet pedig az évkönyv elküldésekor, mely ezuttal ingyen jár. Felkérjük tehát egyletünk vidéki tagjait, hogy bizományosaikat a

tagsági nyugták beváltására

haladéktalanul szíveskedjenek felhatalmazni; a mennyiben pedig bizományosuk nincsen, az első 11 kor-tagdíjrészletet (vagy az egész évi 22 korona tagdíjat) postautalványon küldjék el az egylet pénztárosához (Bach János, Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.).

A segélyegylet javára felajánlott évi járulék 1907. évre eddig be nem fizetett összegét is kérjük az egyleti pénztáros címére beküldeni, illetve ennek beváltására a bizományosokat felhatalmazni.

Budapest, 1907 január hóban.

A Magyar Könyvkereskedők Egylete:

Gabos Soma
főtitkár.

Benkő Gyula
elnök.

Ujjonnan megjelent könyvek.*)

Athenaeum r.-t. könyvkiadóhivatala Budapestben.

- Hesslein Henrik dr. Események és érdekek. Szociológiai tanulmány. (8-r. 139 l.) Bpest, 1908. Athenaeum r.-t. 2 k. 50 f.
Szentmiklósi Márton dr. A római jog institúciói. Negyedik, javított kiadás. (8-r. VI, 351 l.) Bpest, 1908. Athenaeum r.-t. 8 k.
Wilde Oszkár válogatott művei. Bevezette Kelen Ferencz dr. Az emberi lélek és a szocializmus. De Profundis. A boldog királyfi. A csalogány és a rózsza. Aforizmák. (8-r. XIX. 166 l.) Bpest, 1908. Athenaeum r.-t. 2 k. 50 f. Vázonba kötve 3 k. 50 f.

Budapest főváros tanácsa.

- Dorogsághy Dénesné és Fehérváry Ferenczné. Útmutató a főzés és egyéb konyhai teendőkhöz a háztartási ismétlő népiskolák részére. (8-r. 211 l.) Bpest, 1907. Budapest főváros tanácsa. Kötve 1 k.

Drodtleff Rudolf Pozsony.

- Csukás Géza. Társadalmi bajaink és a kivándorlás. Út a magyar nemzeti egységes állam felé! (16-r. 48 l.) Pozsony, 1908. Drodtleff Rudolf biz. 1 k.

Franklin-Társulat Budapestben.

- Borza Nándor. Szavalókönyv. Névnapi és újévi üdvözlő versekkel. Elemi iskolai és házi használatra. Hetedik kiadás. (16-r. 136 l.) Bpest, 1907. Franklin-Társulat. Kötve 60 f.
Gaál Mózes. Hun és magyar mondák. Gyulay László rajzaival. (8-r. 224 l.) Budapest, 1907. Franklin-Társulat 2 k. 50 f.

*) Könyvésztünk teljessége érdekében fölkéretnek a t. kiadók, hogy kiadványaik egy-egy példányát megjelenés után azonnal címecmre beküldeni szíveskedjenek. A könyveket lajstromozás után sértetlenül visszaküldöm. Rényi Károly Budapest, V., Vigadó-utca 1. (A fővárosi Vigadó épületében.)

- Gottl Ágost. A magyar kir. curia felülvizsgáló tanácsa által a sommás eljárásról szóló törvény (1893: XVII. t.-cz.) alapján hozott határozatoknak gyűjteménye. XII. kötet (1906., 1907.) (2484—2717. sz. határozatok.) (8-r. LXIV, 456 l.) Bpest, 1908. Franklin-Társulat. Vázonba kötve 12 k.
Gyulai Pál. Dramaturgiai dolgozatok. Első—második kötet. (8-r. 586, 575 l.) Bpest, 1908. Franklin-Társulat. I—II. kötet. 16 k. Vázonkötésben 22 k.
Hittrich Ödön dr. Latin olvasókönyv a gimnáziumok III. és IV. osztálya számára. (8-r. 237 l.) Bpest, 1907. Franklin-Társulat 2 k. 60 f.
— Latin nyelvtan. II. Mondattan. Gimnáziumi tanulók számára. Második kiadás. (8-r. 121 l.) Bpest, 1908. U. o. 1 k. 40 f.
Irók iskolai tára, Jeles — XXIX. kötet. (8-r.) Budapest, 1907. Franklin-Társulat.
XXIX. kötet. Vörösmarty Mihály. A két szomszédvár. Regényes költői elbeszélés négy énekben. Magyarázta Vozári Gyula. Negyedik, javított kiadás (88 l.) 1 kor
Kapi Gyula és Papp József. Képes olvasókönyv. Az evang. népiskola II. és III. osztálya számára. A dunántúli ág. hitv. evang. egyházkerület által elfogadott s ajánlott tan. könyv. Tizedik, az új tantervhez alkalmazott kiadás. (8-r. 195. l.) Bpest, 1908. Franklin-Társulat. Kötve 70 f.
— Olvasó- és tankönyv. Az evang. népiskola IV., V., és VI. osztálya számára. Kilencedik, javított s az új tantervhez alkalmazott kiadás. (8-r. 519 l.) Bpest, 1908. U. o. Kötve 1 k. 80 f.
Karády Ignác. Legújabb magyar-német levelező és üzleti tanácsadó. A polgári életben előforduló mindenféle levelezéseknek és iratoknak gyűjteménye. Tizenkettedik, átdolgozott és bővített kiadás. (8-r. 372 l.) Bpest, 1908. Franklin-társulat. Kötve 2 kor.
Könyvtár, Falusi —. 48—49. füzet. (8-r.) Bpest, 1907. Franklin-Társulat. Egy-egy füzet 1 k.
48. füzet. Sierbán János. A szarvasmarha tenyésztése és hasznosítása különös tekintettel a tejgazdaságra. I. rész. A szarvasmarha tenyésztése. Második kiadás. (77 l.)
49. füzet. Sierbán János. A szarvasmarha tenyésztése és hasznosítása különös tekintettel a tejgazdaságra. II. rész. A szarvasmarha hasznosítása. Második kiadás. (79 l.)

- Könyvtár, Történelmi** —. 15. füzet. (8-r.) Bpest, 1908. Franklin-Társulat. Egy-egy füzet 80 f.
15. füzet. **Pálffy Albert**. Attila Isten ostora. Regényes történet az ifjúság és a nép számára. Hatodik kiadás. Tizenegy képpel. (125 l.)
- Könyvtár, Olcsó** —. 270—272. szám. Szerkeszti **Gyulai Pál**. (16-r.) Bpest, 1907. Franklin-Társulat. Egy-egy szám 20 f.
270—272. szám. **Taine** Hippolit Adolf. Az olasz művészet bölcselése. Második kiadás. Francziából fordította **Kádár Béla**. (112 l.)
- Könyvtár, Vasárnapi** —. 21., 33., 34. szám. (16-r.) Budapest, 1907. Franklin-Társulat. Egy-egy szám 40 f.
21. szám. **Jókai Mór**. Regék. Nyolczadik kiadás. (93 l.)
33. szám. **Szivós Béla**. András gazda, vagy mi lett a szolgálégényből. **Gotthelf J.** után elbeszéli **S. B.** Első kötet. Második kiadás. Huszonegy képpel. (95 l.)
34. szám. **Szivós Béla**. András gazda, vagy mi lett a szolgálégényből. **Gotthelf J.** után a magyar nép számára elbeszéli **S. B.** Második kötet. Második kiadás. Tizenhét képpel. (95 l.)
- Könyvtára, Népszerű főiskola** —. V. kötet. Szerkesztik: **Földes Béla dr., Lóczy Lajos dr., Alexander Bernát dr.** (8-r.) Bpest, 1908. Franklin-Társulat. Kötve.
V. kötet. **Beke Manó dr.** Bevezetés a differenciál- és integrál-számításba. A népszerű főiskolai tanfolyam 1906-ik évi II. sorozatában tartott előadások. (211 l.) 3 k.
- Köszöntő, Legujabb és legteljesebb magyar** —. A magyar ifjúság számára. Függelék: válogatott francia és német köszöntések. Kilencedik kiadás. (16-r. 288 l.) Bpest, 1907. Franklin-Társulat. Kötve 1 k.
- Lehr Albert és Riedl Frigyes**. Magyar olvasókönyv. Második kötet. A középiskolák második osztálya számára. Hatodik, az új tanterv szerint javított kiadás. Történeti térképekkel és illusztrációkkal. (8-r. 206 l.) Bpest, 1907. Franklin-Társulat 2 k. 50 f.
- Lutter Nándor dr.** Ötszámjegyű szorszám és szögmértani táblák. Tizennegyedik kiadás. (K. 8-r. XXIII. 142 l.) Bpest, 1908. Franklin-Társulat. Vászomban kötve 2 k. 40 f.
- Molnár Ferencz**. Az ördög. Vígjáték három felvonásban. Ötödik kiadás. (16-r. 184 l.) Bpest, 1908. Franklin-Társ. 2 k. 50 f.
- Monostori Károly**. A szarvasmarha-tenyésztés alapvonalai. A kisgazdák szükségleteihez mérve írta és 62 ábrával ellátta **M. K.** Negyedik, teljesen átdolgozott és bővített kiadás. (8-r. 118 l.) Bpest, 1906. Franklin-Társ. 1 k. 60 f.
- K. Nagy Sándor**. A madár-bírák. (Elbeszéli a madarak.) 105 képpel. (8-r. 251 l.) Bpest, 1908. Franklin-Társulat 2 k. 50 f.
- Nefelejts! Emlékversek és költői mondások**. Gyűjtötte **Dercsényi Tihamér**. Második kiadás. (16-r. 263 l.) Budapest, 1908. Franklin-Társulat. Vászomban kötve 2 k.
- Szenes Adolf**. Számtan. Polgári leányiskolák számára. II. rész. A III. és IV. osztály számára. Második kiadás. (8-r. 192 l.) Bpest, 1907. Franklin-Társulat 2 k.
- Szirmai József**. Német nyelvképző-iskola gyakorlati példákban. I. rész. Hetedik, az új magyar és német helyesírás szerint átdolgozott kiadás. Sajtó alá rendezte **Endrei Ákos**. (8-r. 95 l.) Bpest, 1907. Franklin-Társulat. Kötve 40 f.
- Sztankó Béla**. Daloskönyv. A népiskola számára. Első kötet. A III. és IV. osztály részére. A miniszteri új tanterv szerint átdolgozott új kiadás. (8-r. 96 l.) Budapest, 1908. Franklin-Társulat. Kötve 70 f.
— Ugyanaz. Második kötet. Az V. és VI. osztály részére. A miniszteri új tanterv szerint átdolgozott negyedik kiadás. (8-r. 96 l.) Bpest, 1908. U. o. Kötve 37 f.
— Dalgyűjtemény. A népiskolák számára kiadott miniszteri új tantervhez alkalmazva. II. kötet. A III—VI. osztály anyaga. A tanító részére. (8-r. IV, 133 l.) Bpest, 1908. U. o. Kötve 1 k. 40 f.
- Vargyas Endre**. A magyarok története. Az elemi népiskolák V. és VI. osztályai számára. Tizenkettedik átdolgozott kiadás (8-r. 99 l.) Bpest, 1908. Franklin-Társulat Kötve 60 f.
— Magyar nyelvtan. Az elemi iskolák II., III., IV., V. és VI. osztálya számára. A miniszteri új tanterv és utasítás szerint átdolgozott hatodik kiadás. (8-r. 99 l.) Bpest, 1908. Franklin-Társ. Kötve 60 f.
- Vas Gereben** összes munkái, VI., XII. kötet. Képes kiadás. Gyulay László és Neogrády Antal rajzaival. (8-r.) Bpest, 1908. Franklin-Társulat.
VI. kötet. Garasos arisztokrácia és hat elbeszélés. Harmadik kiadás. (444 l.) 4 k. Vászomban kötve 5 k. 60 f.
XII. kötet. Parlagi képek. (1851.) Tormagyökök 1865. Harmadik kiadás. Góró Lajos rajzaival. (371 l.) 4 k. Vászomban kötve 5 k. 60 f.
- Verne Gyula**. Utazás a föld középpontja felé. Fordította **Beöthy Leó**. Második, egyedül jogosított magyar kiadás. 58 képpel. (8-r. 336 l.) Budapest, 1907. Franklin-Társulat 3 k. 20 f.
Vászomban kötve 4 k. 80 f.
- Grill Károly könyvkiadó vállalata Budapesten.**
- Finkey Ferencz dr.** A magyar büntető eljárás tankönyve. Harmadik, átdolgozott kiadás. (8-r. 384 l.) Budapest, 1908. Politzer-féle kvv. Ara a teljes műnek 12 k.
- Jogi zsebkönyvek gyűjteménye**. VIII—X. kötet. (16-r.) Bpest, 1908. Grill Károly kvv. Vászomban kötve
VIII. kötet. **Révay Bodog dr.** A járásbirósági pervezetés. (XVI, 360 l.) 5 k.
IX. kötet. **Schwartz Izidor dr. és Hójtás Ödön dr.** Jogi műszótár. I. Magyar-német rész. (IV, 162 l.) 4 k.
X. kötet. **Márkus Dezső dr.** Az osztrák általános polgári törvénykönyv mai érvényében. Jegyzetekkel és utalásokkal ellátta **M. D.** (335, IV l.) 5 k.
- Könyvtár, Magyar közgazdasági** —. V. kötet. A Magyar tudományos Akadémia nemzetgazdasági bizottságának megbízásából szerkeszti **Földes Béla**. (8-r.) Budapest, 1908. Politzer-féle kvv.
V. kötet. **Fellner Frigyes dr.** A nemzetközi fizetési mérleg és alakulása Magyarországon. A Magyar tudományos Akadémia megbízásából írta **F. F.** (181 l. és VII. ki-mutatás.) 3 k.
- Hornyánszky Viktor Budapesten.**
- Szentkláray Jenő dr.** Brocky Károly festőművész élete. Születésének századik évfordulójára. A művész arcképeivel és sírjának ábrájával. Kiadta az Arany János-társaság. (8-r. 107 l.) Temesvár, 1907. Hornyánszky Viktor biz. Budapest 1 k.
- Lampel R. r.-t. Budapesten.**
- Iparosok olvasótára**. XIV. évfolyam 4—6. szám. Szerkeszti **Mártonfy Márton**. (8-r.) Bpest, 1908. Lampel Róbert r.-t. Egy-egy szám 60 f.
4—5. szám. **Gondos Viktor dr.** Közgazdasági képek Amerikából. (78 l.)
6. szám. **Péter Jenő**. Az asztalos mesterség fejlődése. Ipartörténeti vázlat. (54 l.)
- Lampel Róbert r.-társ. szortimentje Bpsten.**
- Bodrogh Pál**. Idegen költők. Heine, Béranger, Byron, és mások. Második kiadás, (8-r. 123 l.) Bpest, 1908. Lampel Róbert r.-t. szort. 2 k.
- Évkönyve, Kereskedők** —. 1908. Kijadja az országos magyar kereskedelmi egyesülés. Szerkeszti az O. M. K. E. központi titkársága. (N. 8-r. 176 l.) Bpest, 1908. Lampel Róbert r.-t. szort. biz. 2 k.
- Kapitány Kálmán**. Bécs. Bécs város tervrajzával. (16-r. 66 l. és 1 térkép.) Bpest, 1908. Lampel Róbert r.-t. szort. 80 f.
— Kárlszbád. 1 vasuti térképpel s 2 tervrajzzal. (16-r. 38 l.) Bpest, 1908. U. o. 80 f.
— Merán és Arco. 1 vasuti térképpel s Tirol térképével. (16-r. 43 l.) Bpest, 1908. U. o. 80 f.
- Vasuti és hajózási sematizmus**. Magyar —. Tartalmazza az összes hazai közlekedési vállalatok évi fizetési alkalmazottjainak cím és névtárát. Szerkeszti **Wodiáner Béla** Antal. Negyedik évfolyam. (16-r. XII. 339 l.) Bpest, 1908. Lampel Róbert r.-t. szort. biz. Vászomban kötve 10 k.
- Légrády Testvérek Budapesten.**
- Egészségápolás könyvtára, A** —. V. kötet. Szerkeszti **Sugár K. Márton**. (K. 8-r.) Budapest, 1908. Légrády Testvérek. Vászomban kötve.
V. kötet. **Grawitz Ede dr.** A mindennapi élet egészségtana. (148 l.) 2 k.
- Radó Imre**. Nősülők férfiak. (Elbeszélések.) (8-r. 124 l.) Bpest, 1908. Légrády Testvérek 2 k.
- Mai Henrik és fia Budapesten.**
- Sellei József dr.** Általános urológiai diagnostika különös tekintettel a férfi hügy- és nemi szerveinek vizsgálatára. (8-r. 100 l.) Bpest, 1908. Mai H. és fia 3 k.
- Moravetz Testvérek Temesvárott.**
- S. Hoifer Imre**. Szonettek. (16-r. 55 l.) Temesvár, 1907. Moravetz Testvérek biz. 1 k.

Járosy Dezső. A hagyományos gregorián korális esztetikai méltatása. (8-r. 55 l.) Temesvár, 1906. Moravetz Testvérek biz. 80 f.
— Faji zene és magyar zene. Zeneesztetikai tanulmány. (8-r. 61 l.) Temesvár, 1908. U. o. 1 k. 60 f.

Nádor Kálmán Budapesten.

Major J. Gyula. Összhangzattan iskolai és magánhasználatra különös tekintettel a képezdei tantervre. (8-r. 53 l.) Bpest, 1908. Nádor Kálmán 3 k.
Operai utmutató, Népszerű —. 1—18. füzet. A szöveget és zenét népszerű alakban ismerteti *Vaszilievits* Emil. (K. 8-r.) Bpest, 1908. Nádor Kálmán. Egy-egy füzet 30 fillér.
1 füzet **Wagner** Rikárd. A bolygó hollandi. Dalmű 3 felvonásban. (34 l.)
2. füzet. **Wagner** Rikárd. Tannhäuser és a wartburgi dalnokverseny. Dalmű 3 felvonásban. (26 l.)
3. füzet. **Wagner** Rikárd. Lohengrin. Dalmű 3 felvonásban. (34 l.)
4. füzet. **Wagner** Rikárd. Tristán és Izolde. Dalmű 3 felvonásban. (44 l.)
5. füzet. **Wagner** Rikárd. A nürnbergi mesterdalnokok. Dalmű 3 felvonásban. (34 l.)
6. füzet. **Wagner** Rikárd. A Rajna kincse. A Niebelung gyűrűjének első estéje. (28 l.)
7. füzet. **Wagner** Rikárd. A Walkür. A Niebelung gyűrűjének második estéje. (34 l.)
8. füzet. **Wagner** Rikárd. Siegfried. A Niebelung gyűrűjének harmadik estéje. (28 l.)
9. füzet. **Wagner** Rikárd. Az istenek alkonya. A niebelung gyűrűjének negyedik estéje. Dalmű 3 felvonásban. (27 l.)
10. füzet. **Gounod** Ch. Faust. Dalmű 5 felvonásban. (27 l.)
11. füzet. **Verdi** G. Aida. Dalmű 4 felvonásban. Szövegét írta **Chislazoni** Antal. Olaszból fordította **Ormai** Ferencz. (29 l.)
12. füzet. **Bizet** György. Carmen. Dalmű 4 felvonásban. A szöveget Merimée Prosper beszélye után írták **Meilhac** Henrik és **Halévy** Lajos. Magyarra fordította id. **Ábrányi** Kornél. (24 l.)
13. füzet. **Puccini** Giacomo. Tosca. Zenedráma 3 felvonásban. Szövegét írta **Sardou** Victorien. Francziából fordította **Makó** Lajos. (23 l.)
14. füzet. **Puccini** Giacomo. Bohém-élet. Opera négy képen. A szöveget írták **Giacosa** F. és **Illica** L. Fordította **Radó** Antal. (34 l.)
15. füzet. **Meyerbeer** J. A hugonották. Nagy opera 5 felvonásban. Szövegét írta **Scribe** F. Fordította **Nádaskay** Lajos. (28 l.)
16. füzet. **Goldmark** Károly. Sába királynője. Dalmű 4 felvonásban. Szövegét írta **Mosenthal** J. (32 l.)
17. füzet. **Erkel** Ferencz. Hunyady László. Eredeti opera 4 felvonásban. Szövegét írta **Egressy** Béni. Ábrányi Emil előszavával. (32 l.)
18. füzet. **Erkel** Ferencz. Bánk Bán. Eredeti opera 3 felvonásban. A szövegét írta **Egressy** Béni. (27 l.)

Ifj. Nagel Ottó Budapesten.

Magas Tatra turista térképe, A —. 1:50.000. Kiadja a m. kir. földmívelésügyi miniszter. Bpest, 1908. Nagel Ottó biz. 60 f. Vásznonra vonva 1 k. 30 f.
Molnár István rudinai, —. A fatenyésztés különös tekintettel a községi faiskolákra és befásításokra. A m. kir. földmívelésügyi miniszter megbízásából írta M. I. 91 ábrával. Hatodik, átnézett és bővített kiadás. (8-r. 346 l.) Bpest, 1908. Nagel Ottó biz. 1 k.
Rédey Miklós és **Bokelberg** Ede. Budapesti utmutató. Rendőrségi zsebkönyv. 1908. X. évfolyam. (16-r. 353 l.) Bpest, 1908. Nagel Ottó bizománya. Vásznonba kötve 2 k.

Pallas irod. és nyomdai részv.-társ. Budapesten.

Porzó (Ágai Adolf). Utazás Pestről Budapestre. 1843—1907. Rajzok és emlékek a magyar főváros utolsó 65 esztendőjéből. Képeit rajzolták Bér Dezső, Garay Ákos, Homicskó Athanáz és Mühlbeck Károly. (N. 8-r. 446 l.) Bpest, 1908. Pallas r.-t. 10 k. Kötve 14 k.

Pfeifer Ferdinánd Budapesten.

Argus. Nennzetiségi politikánk hibái és bünei. (8-r. 148 l.) Budapest, 1908. Pfeifer Ferd. biz. 2 k.

Révai Testvérek Irod. Int. r.-társ. Budapesten.

Balzac. Goriot apó. Grandet Eugénia. Fordították ifj. *Korányi* Frigyes és *Hevesi* Sándor. (8-r. X. 446 l.) Budapest, 1904. Révai Testvérek r.-t. 4 k.
Dickens. Copperfield Dávid. I—III. kötet. Fordította *Mikes* Lajos. (8-r. 383, 437, 368 l.) Bpest, 1905. Révai Testvérek r.-t. I—III. kötet 12 k.
Mikszáth Kálmán munkái. XXIX—XXXI. kötet. (8-r.) Bpest, 1907. Révai Testvérek. r.-t. Egy-egy kötet 4 k. Vásznonba kötve 6 k.
XXIX. kötet. Öreg szekér, fakó hám. (298 l.)
XXX. « Különös házasság. Első kötet. (247 l.)
XXXI. « Különös házasság. Második kötet. (303 l.)

Révész Béla Marosvásárhelyen.

Csiki László. A perorvoslatokra vonatkozó szabályok a bünvádi eljárásban. (8-r. 84 l.) Marosvásárhely, 1907. Révész Béla 1 k. 20 f.

Singer és Wolfner Budapesten.

Falk Zsigmond dr. Mozgó fényképek. Novellák és elbeszélések. (8-r. 197 l.) Bpest, 1908. Singer és Wolfner 5 k.
Horváth Cyrill. A Csécsi-világ Patakon. Iskolai háborúságok a XVIII. századból. (8-r. 155 l.) Budapest, 1908. Singer és Wolfner biz. 3 k.
Kiss József. Levelek hullása. Falus Elek rajzaival. A bekötési tábla Courtens festménye után készült. (K. 4-r. 87 l.) Bpest, 1908. Singer és Wolfner. Díszkötésben 15 k.
Lányok, Magyar —. 1907. év I. fele. Képes hetilap fiatal leányok számára. Szerkeszti *Tutsek* Anna. (K. 4-r. 424 l.) Bpest, 1907. Singer és Wolfner. Vásznonba kötve 8 k.
Monologok. 172. füzet. Vig és komoly magánjelenetek. (K. 8-r.) Bpest, 1907. Singer és Wolfner. Egy-egy füzet 30 f. 172. füzet. **Zöldi** Márton. Az elégedetlenek. Páros jelenet. (8 l.)
Müller Vilmos. A készfzetések kérdése a Knapp-féle pénzelmélet világitásában. (8-r. 31 l.) Bpest, 1908. Singer és Wolfner 60 f.
Színháza, Műkedvelők —. 32. füzet. Egyfelvonásos vígjátékok gyűjteménye. (K. 8-r.) Bpest, 1908. Singer és Wolfner. Egy-egy füzet 60 f.
32. füzet. **Erdélyi** Zoltán. Az oroszlánbőr. Vígjáték 1 felvonásban. (24 l.)
Színműtára, Fiatal leányok —. 16—20. füzet. (K. 8-r.) Bpest, 1908. Singer és Wolfner. Egy-egy füzet 60 f.
16. füzet. **Zöldi** Márton. Karácsonyi álom. Az ultimátum. Két páros jelenet. (8, 8 l.)
17. füzet. **Zöldi** Márton. Az elégedetlenek. Páros jelenet. A lámpaláz. Monolog fiatal leányok számára. (8, 8 l.)
18. füzet. **Farkas** Imre. A kapitány. A pesti kisasszony. Két vígjáték (16 l.)
19. füzet. **Lőrinczy** György. A peripatetikusok. **Nagy** Endre. Az egészséges beteg. Két színmű. (16 l.)
20. füzet. **Kövér** Ilma. A budapesti bál után. Vígjáték. (15 l.)
Regénytár Egyetemes —. XXIV. évfolyam 7. kötet. (8-r.) Bpest, 1907. Singer és Wolfner. Egy-egy kötet vásznonba kötve 1 k.
7. kötet. **Croker** M. B. Női diplomata. Második kötet. Fordította *Novelly* Riza. (156 l.)

Stein János m. kir. egyetemi könyvk. Kolozsvárt.

Énekeskönyv, Egyházi —. Az erdélyi ref. egyházkerület használatára. Az egyházkerület állandó igazgatótanácsának helybenhagyásával. (8-r. VI, 267 l.) Kolozsvár, 1908. Stein János. Kötve 1 k.

Stokovszky és Mikolásy Budapesten (VII., Király-u. 13.)

Carter Nick —. 7—10. füzet. Amerika legnagyobb detektívje. (K. 4-r.) Budapest, 1908. Stokovszky és Mikolásy. Egy-egy füzet 30 f.
7. füzet. Egy szenzációs törvényszéki tárgyalás. (32 l.)
8. « A megzavart esküvő. (32 l.)
9. « A detektív titokzatos szomszédja. (32 l.)
10. « A mérgekeverő áldozata. (32 l.)

Szent István-Társulat Budapesten.

Földes Zoltán. Versek. (8-r. 78 l.) Marosvásárhely, 1907. Szent István-Társulat biz. Bpesten 2 k.

Rés János. Róm. kath. erkölcstan, kereskedelmi, felsőbb leány és polgári iskolai növendékek részére. Az erdélyi egyházmegyei hatóság engedélyével. II. kiadás. (8-r. 148 l.) Kolozsvár, 1907. Szent István-Társulat biz. Budapestén 1 k. 40 f.

Szent-István-társulat tudományos és irodalmi osztályának felolvasó üléseiből, A —. 67. szám. (8-r.) Bpest, 1907. Szent István-Társulat.

67. szám. Turi Béla. A főkegyúri jog és az autonomia különös tekintettel a vallás és tanulmányalapítványokra. (77 l.) 1 k. 60 f.

Szerző saját kiadása.

Forrai Oszkár. Gyakorlati útmutatások a váltó helyes kiállítására. Második, bővített kiadás. (16-r. 24 l.) Bpest, 1908. Szerző sajátja 1 k.

Székely István dr. A sibyllakönyvek. Különlenyomat a Hittudományi Folyóirat 1907. évi folyamából. (8-r. 88 l.) Bpest, 1907. Szerző sajátja 1 k. 60 f.

Hesslein Henrik dr. Esmények és érdekek. Szociológiai tanulmány. (8-r. 139 l.) Bpest, 1908. Szerző sajátja 2 k. 50 f.

Szödényi Árpád Budapestén (VI., Kemnitzer-utca 21.)

Naplóm. 1908. Zsebnapló naptárral. 28 előjegyzési rovattal. (16-r. 127 l.) Bpest, 1908. Szödényi Árpád. Vászónba kötve 80 f., 1 k. 20 f. 2 k.

Urbán Reinhold Eperjesen.

Képek Jézus életéből. Bibliai képeskönyv. (16-r. 14 l.) Eperjes, 1907. Urbán Reinhold 30 f.

Ki segít? A szentírás felelete. (16-r. 23 l.) Eperjes, 1907. Urbán Reinhold 8 f.

Marschall A. után. Mi a kifogásod. (16-r. 48 l.) Eperjes, 1907. Urbán Reinhold 30 f.

Roy Krisztina. Isten nélkül a világon. Elbeszélés. (16-r. 79 l.) Eperjes, 1908. Urbán Reinhold 40 f. Kötve 70 f.

Termő vagy gyümölcsstelen vagy. Példázat. (16-r. 24 l.) Eperjes, 1908. Urbán Reinhold 80 f.

Uj bibliografia.

A Magyar Tudományos Akadémia 1907 decz. 16-án tartott összes ülésén egy minket közelebből érdeklő indítványt fogadtak el. Ugyanis az I. osztály a következő indítványt terjesztette elő:

«Az Irodalomtörténeti Bizottság kéri az Akadémiát, méltóztassék a nm. belügy- s vallás- és közoktatásügyi miniszter urakat fölkérni, hogy az 1712. évtől kezdve az 1900. év végéig Magyarországon magyar és nem magyar nyelven megjelent összes nyomtatványok, valamint ez idő alatt magyar szerzőknek külföldön megjelent művei teljes bibliographiájának — e tudomány szak mai fejlettségéhez illő alakban leendő megírása céljából a M. N. Múzeum könyvtárában egy külön szakbizottság szerveztessék, s az ennek működése nyomán elkészülendő teljes bibliographia kötetei, egymást követve, országos költségen kiadassanak.

Ferenczi Zoltán l. t. az előbbinek kiegészítésül azt indítványozza: kéressenek föl a nagym. belügy- s vallás- és közoktatásügyi miniszter urak, hogy gondoskodni méltóztassanak arról, hogy a köteles példányok törvény szerinti beszolgáltatása és földolgozása alapján ugyancsak a M. N. Múzeumban készíttessék el évenként a teljes és hiteles magyar bibliographiai pontos jegyzék.»

Az osztály a két indítványt magáévá teszi és az összes ülés elé terjeszti, mely azokat elfogadja.

Ezzel a már elfogadott nagyfontosságú indítvánnyal egyesületünk bizonyára szintén foglal-

kozni fog. Bizonyos az, hogy egy tökéletes bibliographiának a szerkesztésére ennél ideálisabb mód alig képzelhető, mert hiszen a köteles példányok törvény szerinti beszolgáltatása és földolgozása alapján egy absolute teljes s tökéletes bibliografia állítható össze. Már most csak az a kérdés, hogy a két minisztérium magáévá teszi-e ezt az irodalmi, kulturális és könyvkereskedelmi szempontból egyaránt rendkívül fontos indítványt.

Adalékok az erdélyi könyvkereskedelem történetéhez.

Irta: *Steinhofér Károly.*

(Folytatás.)

Igy állt Erdélyben az irodalom éskönyvforgalom ügye, midőn a XV. század közepén feltaláltatott a könyvnyomtatás. Ez természetszerűleg csakhamar nagy lendületet adott a könyvkereskedelemnek is, mely a könyvforgalmat csak attól fogva közvetíthette hathatósabban az Erdélytől távol eső Német-, Olasz- és Franciaországgal. De fájdalom! — ez újabb korszakból sem rendelkezünk adatokkal arra nézve, mily úton és módon mozgott a könyvkereskedelem, mily forgalmi eszközökkel közvetített ez eleinte nálunk. Hiszen egyetlen könyvárus nevét sem ismerjük ez időből! Pedig fontos volna a német, de különösen hazai könyvkereskedelmünk történetére ennek megállapítása, mert az időtt a könyvforgalom tényleg Erdélyig terjedt ki, melynek könyvszükséglete már akkor is igen jelentékeny vala.

Az erre vonatkozó adatok hiányát itt is csak úgy, mint az elmúlt korszakra nézve könyvtáraink reánk maradt kincseiből vont következtetések és hozzávetések pótolhatják. Maguk ezen könyvkincsek a legjobban szólnak Erdélynek egykori élénk könyvforgalma mellett, melynek terjedelméről csak úgy birunk magunknak fogalmat alkotni, ha az évszázadok folyamán, különösen pedig a XVII. században dühöngött háborúk, vallási villongások és üldözések és más kedvezőtlen viszonyok befolyása alatt szenvedett veszteségeket e kincsekben, könyvtáraink mai állományához hozzászámláljuk.

Erdélyi könyvtárainkban ez időből elsősorban a velencei nyomtatványok vannak legjobban képviselve. A nagyszabeni kápolna könyvtárban az 1500-ig nyomtatott könyvek közt, nem kevesebb 114-nél találtak olyan, mely Velenczében nyomtatott, 56 különböző nyomdásznál. A német ősnymodai helyek közül Nürnberg áll első helyen 51 kötettel, melyek Koberger Antal, Sensenschmidt és Kefer sajtóiból kerültek ki. De már előbb Schöffler Péter mainzi ősnymtatványai is találtak útjukat Erdélybe, köztük az 1469-ben megjelent Lombardus Péter szerkesztette «liber sententiarum» negyedik könyvéhez Aquinoi Tamástól írt commentár, mely a kápolna könyvtárnak azon könyve, mely a megjelenési évet viseli címlapján. E commentár méltó társa az Ágoston-féle «de civitate dei» című, s 1473-ban ugyancsak Mainzban megjelent becses könyv egy példánya. Nem hiányzanak a kápolna könyvtárban Basel, Köln, Augsburg, Burgdorf, Eichstädt, Lübeck, Speyer, Strassburg, Ulm és más német városok sajtóinak zsengei (incunabula); az olasz és francia sajtók ősnymtatványait pedig, u. m. Róma, Treviso, Bologna, Lyon stb. városokéi többé-kevésbé gazdagon

vannak képviselve.*) Szükségesnek tartjuk azonban megjegyezni, hogy a kápolna könyvtár valódi kincs-tára az incunabiláknak, melyeknek becsét emeli sokoldalúságuk, tartalmazván a scholasticai iránytól át a humanistikai újkor irodalmán minden nevezetesebb és fontosabb művet a classikai, theologiai, bölcsészeti, tan- és jogtudományi és a többi szakok köréből: mi elegendőképpen jellemzi úgy egykori birtokosainak, mint Erdélynek tan- és közművelődési intézeteinek s egyáltalában a századok műveltségének nem mindennapias fokát, de jellemzi magát a korszellemet is, mely oly fogékonnyá mutatkozott a tudományok művelése iránt. E rendkívül becses gyűjtemény részletes felsorolása helyett álljon itt a nyomdahelyek összeállítása, melyből kitűnik, hogy mindegyik nyomdahelyről hány kötetet őriz a kápolna könyvtár. Van tehát abban:

Augsburgi nyomtatvány megjelent	1500-ig	10 kötet
Baseli	1500-ig	22 "
Bolognai	1500-ig	2 "
Burgdorfi	1500-ig	1 "
Brünni	1500-ig	1 "
Cölni	1500-ig	23 "
Cremonai	1500-ig	1 "
Eichstädti	1500-ig	6 "
Hagenauai	1500-ig	1 "
Leipzig	1500-ig	4 "
Lübecki	1500-ig	1 "
Lyon	1500-ig	4 "
Mainzi	1500-ig	6 "
Nürnbergi	1500-ig	51 "
Páduai	1500-ig	2 "
Parmai	1500-ig	1 "
Paviai	1500-ig	7 "
Reutlingi	1500-ig	2 "
Római	1500-ig	1 "
Speyeri	1500-ig	6 "
Strassburgi	1500-ig	28 "
Trevisoi	1500-ig	1 "
Tubingai	1500-ig	1 "
Ulmi	1500-ig	4 "
Velencei	1500-ig	114 "
Vicenzai	1500-ig	2 "
Hely nélküli	1500-ig	18 "

Összesen : 320 kötet.

A nagyszebeni kápolna könyvtár könyvei mintegy előhírnökei valának egy új kornak, ők képezték az összekötő szellemi kapcsot a nyugati cultura és a távoli szász nép között, belőlök szívta a nép mindazon éltető tápot és erőt, mely előkészítésül szolgált neki a szellemi és erkölcsi továbbhaladásnak hajnalához: a reformációhoz. Közben a humanismus a XV. század végén mindjobban hatolt be Erdélybe; Wimpfeling, Brant, Sebestyén és más képviselői az új iránynak műveikben hatolnak e távol tájra. A humanismus egyáltalában az erdélyországi könyvkereskedelemnek egyik legéltetőbb elemévé lön s befolyása ezen ország közművelődésére nagy jelentőséggel bírt, a mennyiben azt oly szoros anyagi és szellemi kapcsolatba hozta Németországgal, mint a minőben mindaddig nem állott soha.

(Folytatjuk.)

*) Ismertetésüket lásd: Müller Ferenc «Die Incunabeln der Hermannstädter Kapellenbibliothek» című dolgozatában. (Archiv des Vereines für Siebenbürgische Landesbunde. XIV. kötet. 293 és köv. lapjain és 489 és köv. lapjain.)

Petőfi két ismeretlen verse.*

Gróf Teleky Sándorhoz.

Te elfáradsz, míg őseidnek
Végig tekintesz névsorán,
Én jóformán azt sem tudom, hogy
Ki és mi volt a nagyapám.
Te fényes, csilláros teremben
Bársony pólyában születél,
Én szalmazsákon születém egy
Kis mécs borongó fényinél.
Téged sétára cifra hintón
Négy, öt szép drága ló ragad,
Én az apostolok postáján
Viszem sétára magamat.
Bősége van mindennek nálad,
A mit kíván a száj s a szem,
Nekem ma még csak van mit enni,
Holnap talán már éhezem.
Szóval: nagy ur vagy és én koldus,
S mégis légy büszke rá, igen,
Légy büszke rá, jó gróf druzsám, hogy
Itten nyugodtál keblemen,
Mert, hejh, nem mindenik nagyurnak
Jut a szerencse, elhiheted,
Hogy megöleljem s barátomnak
Nevezzem, úgy, mint tégedet.
S miért tettem ezt? mert... de nem szükség,
Hogy elbeszéljem érdemed;
Már az elég dicséretedre,
Hogy itt könyvemben áll neved.

(Koltó.)

Petőfi Sándor.

Láttál-e a róna felett...

Láttál-e a róna felett
Elszállni madársereget,
Ha rája lövének?
Igy szállnak az évek!
Egy pillanatig
Még hallani szárnysuhogásaikat,
Már a másikban alig
Kisérheti a szem a kétes utat,
Mely röptük irányra,
Melyet hasítottanak egyre rohanva;
És annak utánna
Se' hire, se' hamva
Az egész karavánnak.
S te állasz a néma, a pusztá határon,
Tünődve: mi volt ez? való-e vagy álom?...

(Pest.)

Petőfi Sándor.

VEGYES.

Szerzői jogi bejelentések. A m. k. szabadalmi hivatal a következő levelet intézte egyletünkhöz:

A 63715/905. sz. kereskedelemügyi miniszteri rendelet 2. §-a alapján a szerzői jogi bejelentések elfogadása, kezelése és azok ellenőrzése körüli teendők ellátásával megbízott dr. Kósa Zsigmond, szabadalmi bírónak saját kérelmére történt fölmentése mellett ezen teendők ellátásával dr. Kayser Szilárd szabadalmi bírót bíztam meg.

Miről czímet, szíves tudomás vétel végett van szerencsém azzal értesíteni, hogy a veze-

*) Kartársaink közül már többen kérték tőlünk, egy vagy más okból, Petőfi két újonnan felfedezett költeményét, melyeket Kéry Gyula a Petőfi-Társaság legutóbbi ülésén mutatott be. — Úgy véljük, hogy helyesen cselekszünk, a mikor a Corvinában is megörökítjük a két verset.

tésem alatt álló szabadalmi hivatal szerzői jogi osztálya úgy testületeknek mint egyesületeknek és maganfeleknek szerzői jogi ügyekben ezentúl is a legkészségesebben fog tájékoztató értesítést és felvilágosítást adni.

Budapest 1908. évi január hó 2-án.

Balla.

Shakespeare-előadások. A Kisfaludy-Társaság Shakespeare-bizottsága az elmúlt vasárnap tartotta első matinéjét. Berzeviczy Albert megnyitőbeszédéből közöljük a következő, könyvráúsi szempontból is különösen érdekes részeket:

E bizottság a múlt ősszel megalakulván, első teendői közé sorolta a sorozatos Shakespeare-előadások rendezését, Shakespeare vonatkozó tanulmányok, fejtegetések előadása, valamint az ő művei egyes részeinek művészi reczitálása czéljából; további feladatként tüzte ki a magyar Shakespeare-irodalom termékei számára külön folyóirat megindítását, mely feladatunkban első lépésnek a létező s már is eléggé tekintélyes magyar Shakespeare-irodalom bibliográfiájának kiadását tekintjük. Céljai közé sorolja a bizottság egy, lehetőleg teljes Shakespeare-könyvtár létesítését Budapesten, valószínűleg az egyetemi könyvtár keretében, s végül a létező magyar Shakespeare-fordításaink revízióját s oly fordítások előkészítését, melyek a szövegkritika mai állása szerint mutatkozó tévedéseket helyreigazítják, az egyes gyarlóbb fordításokat pedig újabbal pótolják s a szükséges kommentárt is tartalmazzák.

Bessenyei óta — tehát mintegy 130 éve — foglalkozik a magyar irodalom Shakespeare-rel s ez idő alatt az 1200-at megközelítő Shakespearet közlő, vagy őt tárgyaló magyar mű jelent meg. Az első Shakespeare-darab, melyet Magyarországon előadtak, Romeo és Julia volt, melyet németből fordított le Kun Szabó Sándor 1786-ban, s melyet Pesten adtak elő először 1793-ban. Legtöbb fordítója akadt Othellónak, Macbethnek, Romeo és Juliának; ezeket nyolczszor fordították le magyarra, Leart hétszer; csak 12 oly Shakespeare-dráma van, melyet csupán egyszer fordítottak le; kiadást azonban mindegyik legalább négyet ért el, némelyik sokkal többet is, így például Hamlet, Coriolanus 18-at. Shakespeare 37 színműve közül csak hat olyan van, melyet magyar színpadon soha elő nem adtak.

Már Kazinczy Ferencz megpróbálkozott a Shakespeare lefordításával; az emlékezetes 1848. év elején Arany János, Petőfi Sándor és Vörösmarty Mihály szövetkeztek egy magyar Shakespeare-fordítás megindítására; az első kötet meg is jelent ily cím alatt: «Shakespeare összes színművei, fordítják Arany, Petőfi, Vörösmarty.» Mintha sejtették volna, hogy melyiknek kell legjobban sietnie, az első kötet Coriolant hozta a Petőfi fordításában; tőle nem is birunk többet, de birjuk Vörösmartytól a Julius Caesar és Lear király fordítását, Aranytól pedig a Hamletét, a Szentivánéji álomét s a János királyét. Az 1864-iki Shakespeare-évnep nagy világűnnepe adott nálunk is új és hatalmas lendületet a Shakespeare-kultusznak.

Legméltóbb és legmaradandóbb formáját az ünneplésnek választotta a Kisfaludy-Társaság, akkor indítván meg a Tomori Anasztáz áldozatkészségéből létrejött első teljes magyar Shakespeare-kiadást, melynek első kötete Othellót tartalmazta a Szász Károly fordításában s a Szentivánéji álomot az Arany Jánoséban. A kiadás 14 év alatt lett teljessé, 19 kötetben. A társaság mindig különös feladatának tekintette a Shakespeare-irodalom gazdagítását; mint régiebb és újabb fordítók az ő sorából kerültek ki — a már megnevezetteken kívül — Kelmenffy László, Egressy Gábor, Szigligethy Ede, Vajda Péter, Lévy József, Arany László, Greguss Ágost, Rákosi Jenő és Győry Vilmos; mint Shakespeare magyarozói, kommentátorai: Vörösmarty Mihály, Bajza József, Szemere Pál, Szigligethy Ede,

Egressy Gábor, Pákh Albert, Arany János, Cengery Antal, Csiky Gergely, Szécsen Antal gróf, Salamon Ferencz, Henszmann Imre, Péterfy Jenő, Vadnay Károly és Greguss Ágost, ki az Akadémia megbízásából legterjedelmesebb — bár csonkán maradt — Shakespeare-monografiánkat írta. Az élők közül működtek és működnek e téren: Gyulai Pál, Beöthy Zsolt, Rákosi Jenő, Heinrich Gusztáv, Riedl Frigyes; Bayer József, ki különösen Shakespeare hatását drámaírodalmunkra mutatta ki; Alexander Bernát, ki legbehatóbban foglalkozott Hamlettel, ezzel a tragédiával, melynek magának egész nagy irodalma van, Ferenczi Zoltán, ki a Shakespeare-Bacon kérdést világította meg, és Szűry Dénes, Radó Antal, meg Szana Tamás.

A Természettudományi Társulat értesítései. A Könyvkiadó-Vállalat tavalyi könyvilletményét, melyet míg a csekély készlet tart, a társulat tagjainak rendkívül kedvezményes áron, 20 koronáért adja. E munka:

Magyarország lepkéi, 51 táblán 935 színes és 14 szövegközi képpel. A Berge-féle lepkékönyv nyolczadik kiadása alapján írta Aigner (Abafi) Lajos, a szöveget átnézte Horvát Géza. Bolti ára 30 korona.

A Társulat kiadásában most megjelent: *A mezőgazdasági kémiai technologia alapelvei*, 81 képpel, írta Kosutány Tamás. A 24 nyomtatott ivre terjedő munka tüzetesen foglalkozik a keményítő-, dextrin-, szőlőcukor- és répacukor-gyártással; megismertet a bor készítésével, okszerű kezelésével, továbbá a sörfőzéssel, szesz-, élesztő-, kenyér-, eczet-, olaj-, szappangyártással és a zsírok feldolgozásával s végül a tej és tejtermékek (vaj, sajt stb.) készítésével is. Ára tagoknak 6 korona.

Megjelent továbbá a Társulat összes kiadványainak bibliografiai jegyzéke 1841-től 1907-ig, melyet kívánatra ingyen küld a titkári hivatal.

Végül jelzi még a társulat, hogy a Könyvkiadó-Vállalat az elmúlt 1905—1907. évi ciklus utolsó évének illetménye gyanánt Wichelhaus berlini egyetemi tanárnak 1902-ben megjelent «*Népszerű előadások a kémiai technologia köréből*» című munkáját szemelték ki.

A 36 ivre terjedő munka kiadása jogát már 1905-ben megszervevén, gondoskodott lefordításáról s 1000 koronáért megvették a hozzá való 131 rajz kliséit is.

Ez alatt a munkának újabb, 16 ívvel bővített s 192 rajzzal díszített kiadása jelent meg. A Társulat egy pillanatig sem habozott s az első kiadást félretelve, megszerezte a második kiadás fordításának jogát.

Ez az oka, hogy a könyvilletmény idejére el nem készülhetett s némi késedelemmel fog megjelenni.

Nemzeti Múzeum. A Múzeum igazgatósága most állította össze a kultuszminisztériumhoz benyújtandó jelentését. Ebben a jelentésben vázolja az intézmény egész évi munkásságát, beszámol a gyűjtemények szaporodásáról és összeállítja a látogatottságát. A számadatok szerint a múzeum Országos Széchényi Könyvtárát 43.964 olvasó és tanulmányozó kereste föl, a kik 174.427 kötet könyvet, kéziratot, okmányt és hirlapot használtak.

Magyarország tiszti cím- és névtára. A m. kir. központi statisztikai hivatal a szerkesztésében és kiadásában megjelenő 1908. évi Magyarország tiszti cím- és névtára című munkára előfizetési felhívást bocsátott ki. A címtár kétféle alakban jelenik meg és pedig: az egyik drágább kiállításban kötve, a másik pedig olcsóbb kiállításban füzve, hogy a kézikönyv megszerzése megkönnyítettessék. A drágább kiadás előfizetési ára 10 korona, bolti ára 12 korona, az olcsóbb kiadás előfizetési ára pedig 6 korona, s bolti ára 8 korona.

Budapest iskolai könyvtáiról. A Budapesti Tanító Egyesület az elmúlt napokban a budai Margit-köruti elemi iskolában 38-ik tisztújító közgyűlését tartotta. Ez alkalommal *Rákos István* székesfővárosi igazgató tartott előadást «Az ifjúsági könyvtár kérdése a székesfőváros elemi iskoláiban» címmel. Minden iskolának ifjúsági könyvtárt követel. Még pedig nem ötletszerűen, hanem jól megválasztott könyvekkel ellátva. Az országos ifjúsági könyvtárbizottság ugyan összeállította azoknak az ifjúsági könyveknek jegyzékét, melyek az iskolák könyvtáraiba valók. Csakhogy ez a bizottság akkor szólított működésre, a mikor az állam anyagi ereje megengedi, hogy iskoláit újabb ifjúsági könyvekkel lássa el. Ez a bizottság három évvel ezelőtt mondott véleményt az ifjúsági könyvekről. Azonban megtörténhet, hogy évek hosszú során át hallgatni fog. A felgyülemlett, újabb ifjúsági könyvekkel szemben teljesen tájékozatlan a tanítósiad, a szülő. Ez oknál fogva ki van szolgáltatva a könyvkiadók egyéni céljainak. Ohajtandónak véli, hogy itt Budapesten, a székesfőváros hatósága állapítsa meg az ifjúsági könyvtárak szervezésének és kezelésének módját. Létesítsen a székesfővárosi könyvtár keretében *mint* ifjúsági könyvtár. Szervezen elemi iskolai tanítókból, iskolai könyvtárainak egységes fejlesztése végett, könyvtári bizottságot. Követeli, hogy az ifjúsági könyvtárak és azok könyvtárosai, a megállapított időközben tájékoztatás és tanácsadás céljából, minden szülőnek rendelkezésére álljanak.

Iskolakönyv-kiállítás. A *Decorative Kunst* XI. évfolyamának utolsó füzetében olvassuk, hogy a *Berliner Typographische Gesellschaft* könyvpar-termében színesen illusztrált iskola- és népkönyvekből kiállítást rendeztek. Különösen érdekes volt a történelmi osztály. Tanulságos volt megállapítani, hogy épen az előbbi évszázadokból származó egészen régi tankönyvek a nyomás szépsége és az illusztrációk művészi volta által milyen magas színvonalon állnak. Betűk és diszletek művészi összhangban helyezkednek el. A rézmetszet sok izléssel hozzáilleszkedik a nyomáshoz és a kézzel rajzolt illusztrációk nagyon kellemesen, élénken hatnak. A fametszetet is ott találjuk ezekben a XVI—XVIII. századbeli Ábécés tankönyvekben és rajzkönyvekben a nyersebb vonal, a szélesebb festékfelület az egészen hatásosabb megjelenést kölcsönöznék. Ha kiállítás tekintetében ezekkel egyenértékű, modern iskolakönyvet keresünk, át kell térnünk mindjárt a jelenre. A mi közte van, többnyire silány minőség. A modern iskolakönyvekben a három és négyszínnyomás nagy ügyességgel van alkalmazva; a hatás élénk, vonzó és világos képet nyújtanak a kis olvasónak emberekről, országokról. Mintául szolgálhat a müncheni népiskolának szánt Ábécéskönyv, mely teljesen ilyen módon készült. A rajzok hatásosak, vidámak és az ábécét a gyermek már mint képeskönyvet is megszereti. Itt igazán megvalósítva látjuk a művészeti törekvéseket: közelebb vinni a művészetet a gyermek és nép lelkéhez.

Különös érdekességgel bírnak továbbá az amerikai és angol iskolakönyvek, a melyek szép, erőteljes nyomásukkal tűnnek ki és főleg abból a szempontból tanulságosak, hogy képek nélkül is mennyire vonzóvá lehet tenni az iskolakönyvet.

Irodalmi szerződés hetven év előtt. Az *Uránia* című folyóiratban néhány érdekes régebbi magyar irodalmi szerződést ismertet *Bányai Elemér* dr. Művelődéstörténetünk ez érdekes adatai sokban az akkori kiadói, politikai és társadalmi viszonyokra is érdekes világot vetnek. Egyikük, melyet itt közlünk, az első *Budapesti Szemle* alapítására vonatkozik.

Ugyanis a múlt század harminczas éveiben, a *Tudományos Gyűjtemény* megszűnése után közszükségletnek ítélték az írók és az Akadémia olyan folyóirat szerkesztését, a mely a külföldi nemzetek mintájára a tudomány aktuális kérdéseivel foglalkozzék és a művelt közönségnek megszabott időközben táplálékot nyújtson. Így született meg a *Budapesti Szemle* 1840-ben és a rávonatkozó szerződést *Trefort Ágoston*, *Lukács Móricz*, *Szalay László*, *Eötvös József* és másrészt *Heckenast Gusztáv* írták alá.

Maga a szerződés így szól:

Eötvös József báró, Lukács Móricz, Szalay László és Trefort Ágoston az általok alapítandó *Budapesti Szemle* című évnegyedi folyóírás 1840-diki folyamata iránt Heckenast Gusztávval kötendő szerződésre léptek:

Az esztendei folyamat négy kötetből áll, egy-egy kötet 20 nagyobb nyolczadrétű ívre fog terjedni, papiros és nyomtatás a kiadó ítéletére és ízlésére bízottnak.

Az első kötet Januáriusban, a második Aprilisban, a harmadik Juliusban, a negyedik Octoberben jelenik meg; a szerkesztőnél kézirat mindig leszen, hogy a sajtó alá adatás ne hátráltassék.

A folyóírás szorosan tudományos leendő, a belletrianak kizárásával s különös tekintettel azon társasági és status kérdésekre, mik napirenden lesznek.

Egy nyomtatott ívtől fizet a kiadó honorarium fejébe: 2 és fél aranyat.

A szerkesztés, úgy a nyomtatási javítás is Szalay László által vitetik, kinek egy-egy kötet szerkesztéséért fizet a kiadó: 50 pengőforintot.

Kelt Pesten, oct. 15-én 839.

Heckenast Gusztáv mint kiadó. *Trefort Ágoston*, *Lukács Móricz*, *Szalay László*, Eötvös József báró nevében is.

A Budapesti Szemle e szerződés megkötése után pár hónap mulva megindult, s az első számban Lukács Móricz, Eötvös József, Toldy Ferencz, Szalay László s mások írtak közleményt. De két számon kívül több nem jelent meg, mert a vállalat a közönség támogatása hiányában megbukott. Tizenhét év mulva 1857-ben elevenítette föl hasonló czímen *Sina Simon* báró, mikor is *Csengery Antal* bízta meg a szerkesztéssel.

Üzletvezetői állás! Egy jóhírű könyv- és papirkereskedés számára oly üzletvezető kerestetik, ki szakmáját tökéletesen érti, jó és pontos munkás. Az állás kellemes, tartós, jól van dotálva. Keresztény vallású urak küldjék be «O. L.» jellege alatt ajánlataikat *Tóth János* úrhoz (Ráth Mór czégnél) Budapest V., Gizella-tér. 45

Egy fiatal könyvkereskedő-segéd, ki a colportage üzletet tényleg jó eredménnyel képes üzni, azonnal felvétetik *G Fekete Mihály* könyvkereskedésében Kecskeméten. 46 3—1

Római katolikus, 24 éves, katonai kötelezettségének eleget tett nős gyermektelen papirkereskedő-segéd jó és szép kézírással bír; a könyvárúsi teendőkhöz is jártas; ezenkívül az összes nyomdai és könyvkötészeti munkák felvételében, valamint a közigazgatási nyomtatványok kezelésében teljes jártassággal bír; állást keres február 1. esetleg 15-iki belépéssel. Szíves megkeresések: Papp János Gyoma (Kner czég) küldendőök. 47

Szabó Lipót Kaposvár keres: Magyarországi Rendeleték Tára 1867—1906. compl. vagy egyes köteteket, füzve vagy kötve. 48

Fővárosi előkelő czégnél vagyok évek óta alkalmazásban, átvinnék helyben vagy vidéken könyvkereskedést esetleg papíruzlettel egybekötve, csakis előnyös feltételek mellett. Ajánlatot «Alkalmi vétel» czímen a kiadóba kérek. 49

Mildner Ferencz könyvkereskedése Kassán keres:

6 Szekrényi, A bibl. régiség tudomány. kézikönyve. Vallási régiségek.
1 Platen, Az új gyógy mód 3 kötet.
1 Lubrich, Neveléstudomány. 50

Tisztelt Kartárs úr!

Ez idén ismét megjelenik a már országsszerte elterjedt közkedvelt

Diák napló és Leányok naplójának

III-ik évfolyama az 1908/09-ik iskolai évre. Kiállítás tekintetében sokkal díszesebb és csinosabb lesz az eddigi évfolyamoknál, papírja tiszta fehér s belső tartalma a régi kedvelt beosztású, kiváló írók közleményeivel jelenik meg.

Úgyszintén kiadásomban megjelenik egy ügyesen összeállított középiskolai

Tanári naptár

az 1908/09-ik isk. évre gimnaziumi, reál és felsőbb leányiskolai tanárok számára, melynek szerkesztését **Miklósy Ferencz** nyitrai főgimnaziumi tanár vállalta el, oly modorban, hogy az eddig létező naptárakat tartalom tekintetében teljesen felülmulja, osztályzati naplója 300 növendék részére szól, külső kiállításra is eltér az eddigiektől, mivel alakja hosszukás; háromféle kötésben, vörös fényes metszésben, saroktartó irónnal, táskával, csinos előjegyzék lappal fog megjelenni s vastagsága a szöveghez megfelelően 162 oldal, amiáltal könnyű s kényelmesen zsebben hordható.

Diák napló vagy Lányok naplója: Kézpénzért 50%-kal és 11/10 pld.

„ „ „ „ „ Szoros számlába 50%-kal ingyen példány nélkül.

Czégnyomás 50 példányon felül vegyesen és ingyen.

Tanári napló: Kézpénzért valódi puhabőrbe à 1 K 60 f. netto.

„ „ „ utánzott bőrkötés à 1 K 15 f. netto.

„ „ „ finom angolvászonba à 70 f. netto.

„ „ Szoros számlába bármely kötésben à 5 fillérral több.

Czégnyomás valódi arany nyomással 25 példányon felül vegyesen és ingyen.

Beccses rendeléseit mielőbb kérve

Debreczen, 1908 január hó.

Teljes tisztelettel

51

Csáthy Ferencz könyvkiadóhivatala.

Február 15-ére keresek egy szerény igényű és jómodoru fiatal könyvkereskedő-segédet. Ajánkozás csakis személyesen.

Zala Mór könyv- és zeneműkeresk. Budapest.

Keresek és kérek ajánlatot **Dóczy és Fráter** nótáskönyvekre. 52

Könyv- és papirkereskedő-segéd, ki a raktári nyomtatvány kezelésében jártas, csakis elsőrendű erő állandó alkalmazást nyerhet. Ajánlatok fizetés megjelölésével **Rényi Károly** urhoz küldendők Bpest, V. Vigadó-utca 1. Belépesi idő márczius 1. 53

Disponendát

az ideai «H. V.» alkalmával nem engedélyezek. Visszküldeményeket csakis április hó 15-ig fogadok el.

Eperjes, 1908 január. 54 2—1

Révai Samu, (Sziklai Henrik).

Kerestetik egy fiatal keresztény könyvkereskedő-segéd, a ki a magyar és tót nyelvet bírja, azonnal való belépésre, **Rózsa Kálmán** és neje könyvkiadóhivatalában (Szentkirályi-utca 30).

Segédet keresek, ki a könyv- és papirkereskedésben úgyszintén könyvnyomdai munkák felvételében jártas. Ajánlatot bizonyítvány másolatokkal, a fizetési igény megjelölésével és fényképpel kérek.

(**Engel Lajos utóda**) **Blancz József** 2—1 56 Pécsent.

Kérjük azonnal visszaküldeni:

Hartlein, «Feldienst Aufgaben»-t.

57 *Grill-Benkő.*

Stein János Kolozsvárt, keres antiquu:

1 **Huszadik század** I—VIII. évf. 58

Ferenczy B. Miskolczon keres:

1 **Magyar iparművészet** I. évf. 59

Lechner Kornél Pécsent keres új vagy ódon állapotban s ajánlatokat közvellen kér:

1 **Balbi-Czirbusz,** Földrajz I—IV.

1 **Bougaud,** Kereszténység és korunk I—V.

1 **Nisard,** Francia irodalom tört. I—IV.

1 **Pallas Lexikon** XI—XVIII. (Aufrecht-Goldschmid-kötés.) 60

Egy fiatal segéd, ki önállóan dolgozik és a német nyelvet írásban és szóban bírja azonnali belépésre kerestetik. Ki a nyomdai munkák felvételéhez ért és a nyomtatvány raktári kezelésben jártas előnyben részesül. Arczképes ajánlatot kérek.

61 **Hagelman Károly,** Kaposvárott.

Magyarországi Könyvkereskedők Központi Bizományi Üzlete Rényi Károly. Egyetlen vállalat hazánkban, mely kizárólag bizományosi teendőkkel foglalkozik, tehát ezt a fontos üzleti ágat nem mellékesen kezeli. Bizományos változtatás esetén tessék ajánlatot kérni.

9—9 62 **Rényi Károly** Budapest, V., Vigadó-utca 1.

Az ideai H. V. lezároláskor disponálni nem engedek.

Debreczen, 1908 január 30.

63

Csáthy Ferencz.

Ambiciózus fiatal könyvkereskedőnek, kik önállósítani akarják magukat, ritka alkalom nyílik egy igazán jó üzlet átvételére. Az üzlet 1860 óta áll fenn; könyv- papirkereskedés, könyvnyomda, könyvkötészet, és nyomtatványraktárral. Járás székely 46 községgel, 21 körjegyzőség, polgári iskola 2 hat osztályú és három 4 osztályú elemi iskola, 3 nagy gyár és több nagyobb iparvállalat tartozik az üzlet vevő köréhez. A tulajdonos vagyont szerzett benne. Csak komoly vevők, kik 5000 forinttal rendelkeznek forduljanak **Stranz János** könyvkereskedőhöz Sárvár Vasm. A czégről felvilágosítást nyújt Szt. István-társulat, Rigler, Schenk Ferencz, Müller Testvérek Budapest. 64

Bizományos változtatása esetén ajánljuk bizományi osztályunkat szíves figyelmébe!

65 **Révai Testvérek irod. int. r.-t.** bizományi osztálya.

Mielőbbi belépésre keresek egy szerény igényű segédet. Ajánlatokat fizetési igények megjelölésével kérek.

Krammer Vilmos könyvkereskedő Szekszárdon. 66 4—4

Intelligens, komoly könyv- és papirkereskedő-segédet keresek mielőbbi belépésre

2—2 67

Berger Miksa M.-Sziget